

gospodarske, obrtniške in narodne.

izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

☞ V Ljubljani v sredo 17. februarja 1869. ☞

Gospodarske stvari.

Razpis službe.

Bralcem „Novic“ je znano, da se na šneperski grajščini na Notranjskem po sklepu poslednjega deželnega zbora kranjskega napravi nižja gozdarska šola. Razun prvega učitelja in voditelja te šole je treba še družega učitelja. Tako-le se razpisuje ta

služba:

Pri deželni niži gozdarski šoli na grajščini šneperski na Notranjskem, ktera se na novo napravi, se služba učitelja za gozdarsko zemljo- in rastlinoznanstvo, za poduk o varstvu gozdov, sklenjenem s podukom o gozdu škodljivih in gozdu koristnih živalih, za poduk o gozdni in lovski policiji, za vaje v spiskih in v risanji, oboje gledé na gozdarstvo, oddaja s 600 gld. letne plače; zraven tega dobí učitelj še zastonj stanovanje in kurjavo.

Ta učitelj bode imel naslov „gozdarskega pomočnika“ ter bode pod tem naslovom v vrsto uradnikov kneza Schönburg-Waldenburg-a postavljen, in bode razun podučevanja prevzel tudi gospodarstvo šolskega gozda in oskrbovanje še družih opravil, ki so v zvezi z učilnico.

Prosilci za to službo se imajo izkazati, da so svoje študije na kaki gozdarski učilnici z dobrim vspehom dovršili, ter da so po dokončanih študijah najmanj eno leto v praktični gozdarski službi bili. Dobro spričalo praktične državne skušnje za samostojno gozdarsko gospodarstvo daje konkurentu prednost. Prosilci morajo biti zmožni slovenskega jezika, v katerem se bode podučevalo, ali saj ktereга družega s slovenskim sorodnega slovanskega jezika; tudi morejo biti neoženjeni.

Natančnejši službeni pogoji se morejo pri gozdarskem uradu podpisane grajščine ali pa tudi pri kranjskem deželnem odboru v Ljubljani pozvedeti, ali pa se bodo na pismeno povprašanje pismeno razodeli.

Prošnje naj se do konca meseca marca t. l. gozdarskemu uradu podpisane grajščine pošljejo.

Grajščina šneperska (Schneeberg) na Notranjskem 10. februarja 1869.

Na hvalo papeževi repici.

„Novice“ so že veliko pisale o papeževi repici (topinamburu), ki je po svoji rasti, enaki sončni roži, pa tudi po svojem sadu mnogim gospodarjem dobro znana. Naj jej pa vendar tudi jaz na hvalo povem, kar je posebno hvale vredno.

Papeževa repica raste na revni, borni, peščeni zemlji, na bornih prostorih, kateri kakor mrtvi, neobdelani, zapuščeni leže; toraj od takih rev-

nih prostorov, od tako slabe zemlje, ktera ne bi sicer nobenega ali komaj imena vrednega dohodka dala, dobivamo po njej lepe dohodke. In kaj mar nimamo tacih prostorov še dovolj?

Papeževa repica le malo gnoja potrebuje, a vendar hobato izraste, in s tem mnogo gnojila dá, pomnožuje nam toraj napravo gnoja. In kaj ima kateri gospodar preveč gnoja?

Papeževa repica ostane mnogo let (10 do 15 in še več) na istem prostoru brez posebnega obdelovanja brez ponavljanega sajenja, oranja, okopavanja, vendar pa lepe dohodke donša. Tedaj tudi zarad tega, da mnogo dela prihranimo, je posebne vrednosti.

Slednjič omenim še to, da bi veliko manj krompirja za živinsko pičo porabili in toraj veliko več krompirja človeškemu živežu prihranili, ako bi papežovo repico sadili. Potem pa bi bila cena krompirju manjša in ravno krompir je poglavitni del živeža revnega ljudstva.

Naj pa povem zdaj tudi ob kratkem, kako se sadi in čemu se rabi.

Sadi se papeževa repica po svojih gomoljih, kakor krompir, in pustí se, da se razrašča, le včasih vsako tretje leto, se jej malo pognoji, da še več pridelka dá. Ker ta rastlina po svojem velikem perji mnogo živeža iz zraka dobiva, tedaj le malo izmolze zemljo. Vzamejo se za seme dobro izraščeni gomolji, in ker ima gomolj mnogo oči (kalí), lahko se tudi na koščke razreže, kakor krompir. Boljše je pa, celo v zemljo dati, da imajo kalí koj potrebni po naravi odmenjeni živež v gomoljih samih, da more koj v pričetku razvitja krepko živeti.

Sadi se spomladi ali pa v jeseni; v lahki in suhi zemlji je boljše saditi v jeseni, v bolj vlažni težki zemlji pa spomladi. Gomolji se devajo po 3 palce globoko v zemljo, in v dobri zemlji 2 čevlja, v slabi poldrug čevlj, v štirjaku saksebi. Proti koncu meseca rožnika prične rastlina močno rasti, in raste do konca meseca listopada. Ponočni mraz rastlini nič ne dé. Ker tudi nekaj plevéla vmes izraste, je dobro, da se enkrat okopava (prvo leto) in ker se sčasoma rastlina močno razširi in tudi v perji močno razvija, tedaj perje zemlji močno senco dela in plevel zaduši.

Ako smo lepo v vrsti posadili gomolje, lahko izorjemo v prvem letu sad ob času kopanja krompirjevega; v drugem in prihodnjih letih se pa močno razširi, in potem se more po navadi kopati, kakor sploh kopljemo krompir. Gomolji izkopani se lahko hranijo. K temu je treba, da jih denemo v kupe in jih pokrijemo z zemljo; al tak prostor mora biti suh, in tako ležati, da mokrota ne dohaja in zastaja v kupu. Mraz jej ne dé nič. Lahko se pa tudi sad pustí čez zimo v zemlji; to ravno je izvrstna in koristna lastnost pa-